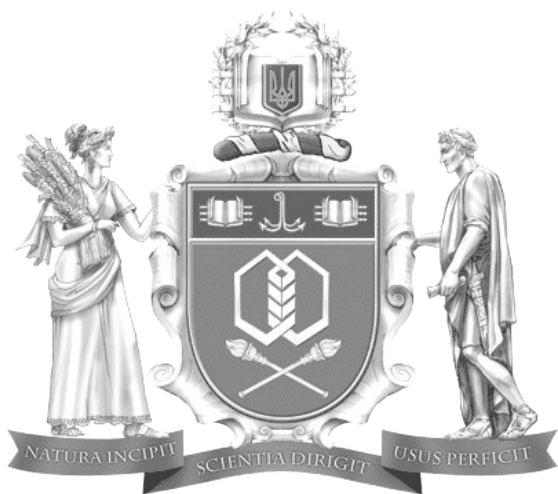

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

41

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦ
ІЯ

Матеріали конференції

*Науково-методологічні основи
практичної підготовки фахівців
для харчової та зернопереробної
галузей*

у двох частинах

Частина 1

ОДЕСА 2010

Матеріали друкуються відповідно до рішення 41-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Науково-методологічні основи практичної підготовки фахівців для харчової та зернопереробної галузей», яка проходила 6 і 7 квітня 2010 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Гапонюк О.І., д-р техн. наук, професор,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Гладушняк О.К., д-р техн. наук, професор,
Моргун В.О., д-р техн. наук, професор,
Іоргачова К.Г., д-р техн. наук, професор,
Ангелов Г.В., канд. іст. наук, професор,
Немченко В.В., д-р екон. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Науменко В.І., канд. техн. наук, доцент,
Будюк Л.Ф., канд. техн. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

Самостійне складання студентами конспектів та питань для тестового опитування за матеріалом прочитаних викладачем лекцій. Такі види роботи активізують пізнавальну діяльність студента, допомагають у самостійній систематизації матеріалу, що вивчається.

Метод кейсів доречно використовувати при розгляданні фактичного матеріалу стосовно екологічних проблем регіонального і об'єктового рівня. Наприклад, кейс «Екологічна безпека Чорного моря» може складатися з таких частин: 1. Вступ. Визначення мети, з якою складається даний кейс. 2. Основні екологічні терміни. 3. Основні причини екологічних проблем – джерела антропогенного забруднення. 4. Об'єктивні причини екологічних проблем Чорного моря – його замкненість та наявність сірководневого шару. 5. Найважливіші наслідки екологічних проблем за теперішнього часу. 6. Пропозиції щодо поліпшення екологічного стану Чорного моря.

Аналогічні кейси також можна складати і за екологічними проблемами конкретних харчових виробництв.

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

І.А. Дюдіна

Визначальною рисою модульної технології навчання є його індивідуалізація, а рейтингова система оцінювання вважається одним із найважливіших засобів активізації самостійної роботи студентів. Студент перетворюється з об'єкта на суб'єкт навчально-виховного процесу, що підвищує його особисту відповідальність за якість освіти.

Перед викладачем, у свою чергу, також постають нові завдання, що пов'язані із розробкою і впровадженням нових сучасних технологій навчання, які б забезпечували активне ставлення студентів до оволодіння знаннями, сприяли інтенсивному розвитку їхньої самостійної пізнавальної діяльності та індивідуальних творчих здібностей і, врешті-решт, робили б студента конкурентоспроможним на ринку праці.

За таких умов можна стверджувати, що саме від організації самостійної роботи студентів у вирішальній мірі залежить успішність впровадження кредитно-модульної системи. Проблема самостійної роботи, самостійності, самоосвіти присвячено багато психолого-педагогічних праць. Позиції авторів далеко не однозначні навіть у визначенні самостійної роботи. Але головна думка, що поєднує авторів: для розкриття сутності самостійної роботи недостатньо зробити акцент на просторовій розрізненості викладача і студента.

Традиційні методи самостійної роботи були зорієнтовані на розвиток здібності отримувати знання. Сучасні науково-дидактичні дослідження доводять, що «самостійна робота студентів буде ефективною, якщо вона особистісно значуща для учнів та високо вмотивована». Ефективність самостійної роботи досягається за рахунок максимальної активності самого студента, а викладач виконує когнітивну, консультативну та координаційну функції. Має бути

розроблена спеціальна методика з розвитку самостійної роботи студентів, яка б передбачала формування готовності до керування власною пізнавальною діяльністю в системі «інформація – знання – інформація». При впровадженні відповідної методики необхідно дотримуватись таких основних вимог до організації викладачем самостійної роботи:

- забезпечення оптимального співвідношення обсягів аудиторної та позааудиторної самостійної роботи студентів;
- методична організація всіх видів самостійних робіт із урахуванням рівня складності та можливостей студентів;
- забезпечення студентів необхідними методичними матеріалами з метою перетворення процесу самостійної роботи на творчий процес;
- опосередковане керування викладачем пізнавальною діяльністю студентів (проміжні та кінцеві форми контролю результативності самостійної роботи). Важливо також, щоб контроль за ходом самостійної роботи став не стільки адміністративною, скільки повноправною умовою, яка б позитивно впливала на організацію самостійної роботи в цілому.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

З.М. Сахарова

Демократизація суспільства, перехід до ринкових економічних відносин вимагають корінного покращення умов праці, охорони життя і здоров'я людей у всіх галузях господарства.

Сучасний стан системи вищої освіти, що змінюється під впливом новітніх технологій, розширення інформаційної бази, вимагає від майбутніх фахівців інженерів-технологів окрім ґрунтовних знань також навичок самостійної роботи.

На кафедрі безпеки життєдіяльності в процесі навчання на практичних заняттях приділяється велика увага застосуванню різноманітних форм самостійної роботи: написання рефератів, доповідей, виконання завдань з вибором оптимального варіанта рішення. Це дозволяє навчити студента пошуку інформації за допомогою сучасних джерел, а саме: мережі Internet, науково-технічної літератури, нормативних документів, галузевих журналів, електронних посібників, підручників, комп'ютерних навчальних програм.

При вивченні курсу «Охорона праці в галузі» студенти всіх спеціальностей, які навчаються за рівнем «спеціаліст», «магістр», виконують самостійну роботу, в якій передбачається виконання графічного завдання з розробки схеми технологічної ділянки, обладнання, теоретичного аналізу небезпечних та шкідливих виробничих факторів і заходів для поліпшення умов праці та культури виробництва, пожежної безпеки. При вивченні курсу «Цивільна оборона (цивільний захист)» студенти, які в майбутньому в якості керівників харчових виробництв будуть входити до керівного складу невоєнізованих формувань, вчаться самостійно прогнозувати масштаби надзвичайних ситуацій (НС), адекватно реагувати на наслідки НС, формувати правильність дій. Ця робота вимагає від студента закріплення знань та навичок у сфері самостійної

Л.М. Сагач	
АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЕНЕРГЕТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ О.Г. Бурдо, С.М. Перетяка, О.І. Шиянов	51
ОСОБЛИВОСТІ КУРСУ “ЕНЕРГЕТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ” О.Г. Бурдо, С.М. Перетяка	52
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЛЕКЦІЙ О.Г. Бурдо, Н.В. Ружицька	53
КОМПЛЕКС ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ З КУРСУ “ЕНЕРГЕТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ” С.М. Перетяка, О.В. Зиков, В.П. Мординський	54
МЕТОДИЧНЕ ПІДГРУНТЯ ПРАКТИКИ ТЕСТУВАННЯ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ТЕПЛОХОЛОДОТЕХНІКИ ОНАХТ О.С. Тітлов, О.Б. Василів, С.Ф. Горикін	55
РОЗРОБКА НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА” О.С. Тітлов, О.Б. Василів	56
БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ КАДРІВ Д.С. Тюхай	57
ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В.О. Волчок	58
ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ В.Є. Глушков, Т. М. Співачук, Л.П. Яковенко	59
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ Л.П. Яковенко, Т.І. Ткачук, Т.М. Співачук	60
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ВДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ Т.І. Ткачук, І.В. Дюкова	61
ЕЛЕМЕНТАРНІ МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ 1-ГО КУРСУ О.Л. Ліпова	62
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ», «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ» ТА «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» О.А. Нетребський, О.О. Фесенко	63
КОНЦЕПЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ О.А. Нетребський, О.О. Фесенко	64
ЛАБОРАТОРНІ ЧИ ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ»? О.А. Нетребський, О.О. Фесенко	65
ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ О.А. Нетребський, І.А. Дюдіна	66
ВПЛИВ КУЛЬТУРИ НА БЕЗПЕКУ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІ О.А. Журбенко	67
МЕТОДИЧНІ ЗАСОБИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА» І.А. Дюдіна	68
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ І.А. Дюдіна	69
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З.М. Сахарова	70
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВО- ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ О.О. Коваленко, В.М. Тіщенко, О.В. Шалигін	71
ДО ПИТАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА КРЕДИТНО-	72